

Το κομποσκοίни - Δημήτρη Γιαννακού

Μες στο φόβο που κόβει το αίμα,
οι ελπίδες τρεμάμενες μόνες,
οι αλήθειες κρυμμένες στο ψέμα,
προεστών δολερές, δολοφόνες.
«Απολλώνιον άγος» του Γένους
η ανείπωτη νίλα!

Τεμενάδα βαθιά καμωμένη,
στου πασά τον οντά με πασούμι,
η γραικύλη σκιά στραβωμένη
με μικρή την ψυχή σε λαγούμι!
Η καρδιά στρωμένη καρυόλα,
ηδονή και σαπίλα!

Μακαρία πληγή, συνομώτρα,
αδερφούς και φτωχούς συγγενήδες,
προνομίων χλιδή σκοτοδώτρα,
τους τσίζεις λωτούς και ακρίδες.
Σε απόσκια παγίδα του τρόμου
του ρωμιού η ξεφτίλα!

Τετρακόσια ολόμαυρα χρόνια
τα μετρούσε κρυφό κομποσκοίни,
μην το πάρουν χαμπάρι οι πλάνοι,
αρεστοί και βαλτοί δραγουμάνοι.
Ξενοιασιά βολική, καταχθόνια
της σκλαβιάς το ρολόι...

Αφεντάδες με γούνα και φέσι,
με απούσα τη δόλια αισχύνη,
στου σεϊτάν καφενέ του Σερμπέτη,
παρεούλα καλή του Μεμέτη,
με νομή τσιφλικιών και με θέση
και χρυσό κομπολόι...

Μαραφέτι, ωχρό κεχριμπάρι,
που μετρά τους καημούς των ραγιάδων
με χαβά ραχατιού και με χάζι.
Το σφαγείο τ' Αγά «που αγιάζει».
Τα χαράτσια καντάρια στ' αμπάρι
και βουβό μοιρολόι...

Ήταν, λέει, ομορφούλα... είχε καθαρή καρδιά.
Λούσα, ξόμπλια δεν φορούσε, παρά την αγνή χαρά.
Άρχοντες από την Πόλη την γλεντούσαν φανερά,
ασελγούσαν στην καημένη κι έβγαλε φτερά.
Πέταξε ψηλά στα όρη ματωμένη και γυμνή
«κι εκαρτέρει κι εκαρτέρει», να τους κάτσει στο σκαμνί...

Όμως, στην αναμπομπούλα... με φλουριά θολώσανε,
χαλκευτάδες και γραφιάδες άφεση τους δώσανε.
Έτσι, για την ιστορία, κατά των βουνών μεριά,
για ξυπόλητη κυρία πάλευε για Λευτεριά!

Με το μάτι του Θεού - Σπύρου Κίκερη

Από μικρός ταξιδευτής
χίλιες και μία νύχτες
στα δεκαοχτώ θριαμβευτής
σαν στην Ικάρων, μπήκες.

Δεινός τ' αέρα γητευτής
απ' τη Σχολή σου βγήκες
και του Αιγαίου εραστής
σαν στο Αιγαίο πήγες!

Των καθηκόντων συνεπής
στων Αετών τις Μοίρες!
Μοίρες Ιεραποστολής
με Σταυραϊτούς Σωτήρες!

Ψηλά σου μέλλει να σταθείς
με ρίσκα και θυσίες
κι αν χρειαστεί να σταυρωθείς
τον όρκο σου τον πήρες!

Μια μέρα πρέπει να βιαστείς
βοάνε οι σειρήνες
τούρκοι ξανά οι εισβολείς
με δυτικές πορείες!

Στην Κάρπαθο κοντά θα βρεις
τους γνώριμους αλήτες
τους βιαστές της ηθικής
της λογικής τους θύτες!

Μέτρησες έναν, δυο και τρεις
τούρκους παραβασίες
παραβιάσεις δεκατρείς
και παραβάσεις χίλιες!

Όφειλες όμως να σταθείς
πιστός στις οδηγίες
στις εντυπώσεις Νικητής
ψηλά στις προσδοκίες!

Ο τούρκος ο αρχινταής
που χωριστά τον είδες
θαρρεί, Κωστή, πως ασελγείς
όταν κοντά τους πήγες!

Μικρότουρκος σωβινιστής
με μεγαλομανίες
σου ρίχνεται σαν ο ληστής
αρχιφονιάς του Γκίνες!

Ενόμισε ο αδαής
πως θα λιποψυχήσεις
κι όταν σαν χάρο θα τον δεις
να φύγεις, δεν θ' αργήσεις!

Στο νόμισμά του αφελής
σκλάβος στις ψευδαισθήσεις
στην πρόθεσή του ασαφής
χάνος στις εξελίξεις!

Εσύ κοιτάζεις κι απορείς
σε τέχνη που γνωρίζεις
μα ελιγμό αποφυγής
σε τούρκο δεν χαρίζεις!

Τον τούρκο τώρα τον πατάς
εκεί που τον πονάει
τα νεύρα, όλα, του τα σπας
τον έλεγχο του χάνει!

Για όλα είναι πια αργά
και τρέχει και δε φτάνει
και του 'μελλε του φουκαρά
ήρωα να σε κάνει!

Τ' όνομα πήρε του φονιά
και του δειλού τη χάρη
που δίχως μπέσα πολεμά
κι αμαχητί νικάει!

Μα ο Θεός που 'ναι ψηλά
ήρωα Ηλιάκη
ξέρει το δίκιο να τιμά
τ' άδικο να δικάζει!

Κόβει του Τούρκου τα φτερά
στη Γη τονε πετάει
και με ισόβια δεσμά
σκληρά τον τιμωράει!

Παίρνει εσένα αγκαλιά
σε σφίγγει, σε φιλάει
και μ' αρχαγγέλου φορεσιά
στον Ουρανό, σε πάει!

Το φιλί του παραμυθιού - Στέλλας Κανάκη

Πέρα, στην άκρη τ' ουρανού, στου πελάγου την άκρη
από τα νέφη ξετρυπά ένα χρυσό παλάτι.
Κάστρο ψηλό, κάστρο χρυσό, κάστρο μαλαματένιο
με πύργους χρουσοσκάλιστους, μπεντένι ασημένιο.
Πόρτες ζαφυρομπάλασα, παράθυρα απ' οπάλι.
Στο πιο ψηλό παράθυρο μια λυγερή προβάλει.
Σγουρά ξανθά 'χει τα μαλλιά, το στόμα της λουλουδι
και το λουλουδι άνοιξε κι αρχίζει το τραγούδι.
Κάντιο γλυκός είν' ο σκοπός, γλυκός και ζαχαρένιος
σαν το νερό κρυστάλλινος και παραπονεμένος.
Για την αγάπη τραγουδεί, για την ελπίδα λέει
για το φιλί που σώζει τη, και η φωνή της κλαίει.
Παίρνει ο αγέρας τη φωνή, αλλάργο την πετάει
σ' ενούς κυπαρισσόκορμου στρατιώτη τήνε πάει.
Το στήθος του εφούσκωσε, μέσα η καρδιά του λειώνει
ντύνεται σιδεράρματα, το μαύρο του σελώνει.
Βγάνει φτερά ο μαύρος του, σπίθες οι καντουνάδες
στο κάστρο τρόγυρα οι οχτροί, χιλιάδες και μυριάδες.
Το χέρι του κουράστηκε, τα χείλη του κολλούνε
του μαύρου του τα πέταλα στο αίμα κολυμπούνε.
Και σαν η μέρα τέλεψε, επήρε τ' ανηφόρι
στης σκάλας το ψηλότερο σκαλούνι στέκει η κόρη.
Τα χείλη τους εσμίζανε, σ' ένα φιλί κολλούνε
μαύρισε ο κόσμος γύρω τους, και τα πουλιά σωπούνε.
Και την αρπά τη λυγερή, στο μαύρο τη φορτώνει
και δίδει μια του μαύρου του και χάνεται στη σκόνη.
Κι απ' όσα αφουγκραστήκατε, κι απ' όσα σας δηγήθη
απ' την ψυχή σας πέστε μου, ποιο 'ταν το παραμύθι.
Ήταν η κόρη η λυγερή και το χρυσό παλάτι,
ή, μήπως, το αγνό φιλί κι η δυνατή αγάπη.

Ελλάδα - Ζαχαρούλας Γαϊτανάκη

Πάντα για σε, Πατρίδα μου, περήφανη θα νιώθω.
Μέσα μου έχω έναν καημό κι ένα μεγάλο πόθο.
Λυπάμαι για το ένδοξο το παρελθόν που φθίνει,
θλίβομαι για το σήμερα και το κακό που αφήνει.

Τ' αθάνατα μνημεία σου σκόνη δεν τα σκεπάζει,
σεισμοί δεν τα κουνήσανε, τ' αγιάζι δεν τα νοιάζει.
Το Σούνιο, η Ακρόπολη, τ' αρχαία θέατρά σου,
το μεγαλείο σου υμνούν, τα κατορθώματά σου.

Τα καταπράσινα βουνά, τα γραφικά νησιά σου,
τα χωριουδάκια, οι ναοί, η πλέρια ομορφιά σου
έχουν, Πατρίδα μου γλυκιά, τη θεία ευλογία,
το αιώνιο φως και τη χαρά, την πλήρη αρμονία.

Του ήλιου καθρεφτίσματα στα γαλανά νερά σου,
του φεγγαριού το αχνό φως στα μέρη τα ιερά σου,
κάτι το μυστηριακό, το θελκτικό εικονίζουν,
βαρκούλες και τα όνειρα στο Αιγαίο αρμενίζουν.

Απ' άκρη σ' άκρη, Ελλάδα μου, το φως σου δε χορταίνω
και στων πηγών σου τα νερά για λίγο ξαπποσταίνω.
Σαν ταξιδιάρικο πουλί θέλω να τριγυρίσω,
πατρίδα μου, τα μέρη σου και να τα τραγουδήσω.

Μα είναι οι σίχοι μου φτωχοί για να σε περιγράψουν,
της ομορφιάς σου αδυνατούν τον πίνακα να φτιάξουν.
Συ μου θερμαίνεις την ψυχή, μου διώχνεις κάθε πόνο,
παίρνω το δρόμο της καρδιάς κι ολούθε σ' ανταμώνω...

Διόδια ζωής - Κωνσταντίνας Αλαμπορινού-Διαμαντοπούλου

Περιστρεφόμενες σκέψεις
σβούρα αχαλίνωτη η φαντασία
ισορροπεί τη διαφορά
με το αλφάδι της στιγμής
των περασμένων με τα μελλούμενα.
Απόφαση αμετάκλητη
στις αστάθμητες καταστάσεις
η δύναμη που μετουσιώνει το εγώ
στων ανθρώπων το γίνεσθαι.
Προσπέρα με ανέμελη φροντίδα
κι εξίσωνε τη δύση των οραμάτων
με φτωχούς διαλογισμούς και περίσκεψη.
Προχώρα σε κόσμους ευθυγράμμισης
απ' το σκοτάδι στο φως
μ' όνειρα αποδημητικά πουλιά
που ψάχνουν την εαρινή φωλιά
και τανάπαλιν.
Μη σε γελούν οι ψεύτες
τα κίβδηλα χαμόγελα φιγουράρουν παντού
και συ γίνεσαι περιπατητής
στους δικούς τους υμέναιους.
Σκάψε το βλέμμα τους

και μείνε αλώβητος
στα διθυραμβικά των καιρών.
Άθυρμα της μοίρας μη σταθείς.
Ο δικολάβος θα επανέρχεται
να επαιτεί διόδια ζωής
με εξώδικη πρόσκληση
στην υποβάθμισή σου.
Κρατήσου στο ζενίθ της ισορροπίας
με το αλφάδι της στιγμής
στην ενσυνείδητη υπόσταση.
Βλέπε, κρίνε και στοχάσου
φώρα το στέμμα της χαράς
και γίνου η στεντόρεια φωνή
στο σύλλογο των αδυνάτων.

Είθε τα μηνύματα αυτά
να γίνουν η καθοδηγητική τροχιά
για μικρότερο τμήμα
διοδίων ζωής.

Ο χασάπικος ο Κουλουριώτικος - Βασκανής Μανιάτη-Τρικκαλίτη

Στην ταβέρνα τα τραπέζια
σαν το κύμα θαλασσιά
και στα πιάτα απλωμένα
τα χταπόδια τα λιαστά.

Στα ποτήρια το κρασί
χέρια ναυτικά τσουγκρίζουν
δίνουν την «παραγγελιά»
και τα όργανα αρχίζουν.

Φωπιστήκανε οι βάρκες
να! Γλεντάει το λιμάνι
κι οι λεβέντες απ' τους ώμους
ένας με τον άλλο πιάνει.

Οι φανέλες θα μουσκέψουν
απ' αλμύρα και ιδρώτα
τα ζωνάρια που κρεμάνε
θα ομορφύνουν κάθε βόλτα.

Τράβηγμα μέ σκέρτσο νάτο
τσάκιση παντελονιού
και χτυπήματα τα πόδια
στο μουράγιο του νησιού.

–Ναύτη μου μερακλωμένε
ο χασάπικος χορός
σου 'δωσε φτερά στα χέρια
που σηκώνεις προς τ' αστέρια.

Του Τσαρούχη οι πινελιές
πήραν κάτι από το ρυθμό σου
του Απάρτη η ουράνια σμίλη
ζήλεψε το κόψιμό σου.

Και ο Δημητράκης Μπόγρης
στα «Αρραβωνιάσματα»
πήρε μέσα απ' την ψυχή σου
της ζωής τεχνάσματα.

Να! Το κέφι δίνει παίρνει
γύρω-γύρω οι κοπελιές
και ο έρωτας χορεύει
στις ψαράδικες γωνιές.

Του γερο-ψαρά που βλέπει
δάκρυ απ' τα μάτια βγαίνει
και θυμάται και προσέχει
και στους νέους παραγγέλλει!

«Παλαιός χορός παιδιά μου
ο Χασαποκουλουριώτικος
προσοχή στα βήματά σας
να μη γενεί αλλιώτικος.

Έτσι τον χορέψαν χρόνια
οι παππούδες οι πάτερες
κι έτσι σας τον ματαφέραν
μέχρι τις δικές σας μέρες.

Είν' χαρούμενος ρυθμός
στο λαό μας ριζωμένος
όπως είναι το νησί μας
τόπος κοσμοζακουσμένος!»

Όχι, για τη γαλήνη μου - Ελευθερίας Τζιάλλα-Μάντζιου

Την ώρα που κουρνιάζουν τα πουλιά
και του λυκόφωτος τα ζωντανά κινάνε,
την ώρα που φτωχαίν' η αγκαλιά
όταν τα όνειρα σε ξένους τόπους πάνε,

τότε που πνίγεται η αγάπη απ' τον καημό
που δεν θυμάται η σκέψη άλλο μονοπάτι,
τότε που ψάχνει διεξόδους το μυαλό
πεζοπορώντας, δίχως άμαξα και άτι,

δεν θα μπορέσω να βρεθώ μέσ' τη νυχτιά
μπροστά στον Κύριο συγνώμη να ζητήσω
και ας προσπάθησα με την καρδιά βαριά,
ενώπιόν Του, αμαρτίες να μαρτυρήσω.

Κι είν' η αμαρτία μου απόψε δυνατή.
Μισώ: τους άνομους, παιδιών βιαστές, το πάθος
κι ας λες Θεέ Μεγαλοδύναμε Εσύ
ότι το «μίσος» είν' το πιο μεγάλο λάθος.

Μου είναι ανήμπορο να πω πως αγαπώ
αυτούς που επίγειους αγγέλους βασανίζουν.
Μου είναι ανόητο εγώ να συγχωρώ
όσους του Σύμπαντος τα σπλάχνα κατασχίζουν.

Γι' αυτό Θεέ μου τη συγνώμη δεν ζητώ
να συγχωρήσεις την ψυχή μου που σπαράζει
αφού τους άνομους και 'γω δεν συγχωρώ
Α! που παιδάκια βασανίζουν. Δεν ταιριάζει.

Κι έτσι προτίμησα: Στη γη τη δολερή
να ζω με βάρος, να πηγαίνω μ' αγωνία
που δεν υπάρχει σεβασμός για τα παιδιά
στην ανεμόδαρτη την άθλια κοινωνία...

Για την ψυχή μου, Κύριε, τώρα δεν μπορώ
να προσπαθήσω τη γαλήνη που γυρεύω,
ευτυχισμένα, όλου του κόσμου, τα παιδιά
αν δεν τα δω, όσο θα ζω, δεν ημερεύω.

Σήμεραν κρεμάται επί ξύλου - Κωνσταντίνου Πάτσαλου

Γονατιστός, σαν κοιτώ το Σταυρό Σου,
μπρος στ' απερίγραπτο μαρτύριό Σου,
όσο κι αν σκέφτομαι,
όλο μπερδεύομαι,
τι τάχα θα έπρεπε να Σου ζητήσω;
Δύσκολο Θεέ μου να αποφασίσω.
Πάντα στο τέλος Χριστέ μου διστάζω,
δεν το τολμώ, προς τα κάτω κοιτάζω.

Θα 'θελα το 'να μου χέρι ψηλά να υψώσω,
το λογχισμένο Σου στήθος να το ψηλαφίσω,
τα καρφωμένα Σου χέρια να τα ακουμπήσω,
τ' άγιο Σου αίμα Χριστέ να σκουπίσω.

Όμως φοβάμαι.

Ποιος τάχα να 'μαι...

τέτοιας τιμής που θα πρέπει να τύχω.

Χίλι(α) αμαρτήματα έχει (η) ψυχή μου.

Άστατη ήταν η διαγωγή μου.

Μα ταπεινά γονατίζω εμπρός Σου,
σφικταγκαλιάζω δειλά το Σταυρό Σου,
μεταنيωμένος, με τα δάκρυά μου
νίπτω τα τόσα ανομήματά μου.

Κι έτσι σκυφτός ψιθυρίζω μπροστά Σου.

Άφεση δώσε εις τα πλάσματά Σου.

Άφεση δώσ' μου το δυστυχισμένο,

ξεύρω το, σ' έχω χιλιοπροδομένο.

Κύριε... Κύριε... Έλεος!

Έλεος... Έλεος... Κύριε!